

Datum: 20.08.2026

Medij: Radar

Rubrika bez naslova

Autori: Ognjen Radonjić, Vuk Z. Cvijić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Naslov: Inženjeri na optuženičkoj klupi, koruptivni sistem u senci

Napomena:

Površina: 1576

Strana: 26,27,28

Društvo na radaru

NOVI DETALJI OPTUŽNICE VIŠEG JAVNOG TUŽILAŠTVA U BEOGRADU
ZA SLUČAJ „NADSTREŠNICA“

Inženjeri na optuženičkoj klupi, koruptivni sistem u senci

Optužnica dvoje inženjera tereti za propuste koji su prethodili urušavanju nadstrešnice, a zanemaruje da su i njih i firme za koje su radili državni organi i javna preduzeća izabrali da provere bezbednost stanične zgrade pre nego što u nju uđe ijedan putnik

Ognjen Radonjić, Vuk Z. Cvijić

OPTUŽNICA VIŠEG JAVNOG tužilaštva u Beogradu u predmetu „Nadstrešnica“, podneta 4. marta 2025, tereti pojedine inženjere angažovane na tehničkom pregledu stanične zgrade u Novom Sadu za propuste koji su, prema navodima tužilaštva, prethodili urušavanju nadstrešnice, ali zanemaruje, u najmanju ruku podjednako važno pitanje, kako su inženjeri i firme za koju su radili, izabrani, angažovani i plaćeni za posao

čiji je smisao bio da proveri bezbednost objekta. Odgovor vodi ka širem ugovornom i institucionalnom okviru, u kojem su ključne odluke donosili državni organi i javna preduzeća.

Ovom optužnicom obuhvaćeni su i Milutin Savović i Biljana Krstić zbog nesavesnog postupanja u vršenju službe, čime su, prema stavu tužilaštva, teže povređena prava drugih, uključujući pravo na život i telesni in-

Ako se nesavesnost meri samo na poslednjoj karici u dugačkom lancu odgovornosti, vlast šalje nedvosmislenu poruku da za sistemske zloupotrebe gotovo niko ne odgovara

EPA/ANDREJ CUKIC

Datum: 20.08.2026

Medij: Radar

Rubrika bez naslova

Autori: Ognjen Radonjić, Vuk Z. Cvijić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1576

Naslov: Inženjeri na optuženičkoj klupi, koruptivni sistem u senci

Strana: 26,27,28

tegritet. Savović je građevinski inženjer i vlasnik, a u to vreme bio je i direktor firme Trioprojekt, angažovane za tehnički pregled izvedenih radova na deonici pruge Novi Sad – Subotica – Kelebija, uključujući i staničnu zgradu u Novom Sadu, u kojoj je bio predsednik komisije za tehnički pregled. Biljana Krstić je diplomirani građevinski inženjer, zaposlena u firmi SGS, angažovana kao član iste komisije, zadužena za konstruktivni deo pregleda. Njihov zadatak je, suštinski, bio da potvrde da je zgrada bezbedna za korišćenje pre nego što kroz nju prođe ijedan putnik.

Tužilaštvo tvrdi da su taj zadatak obavili površno i nesavesno, i to dok su radovi na objektu još trajali, umesto po završetku, kako zakon pretpostavlja. Nisu uporedili izvedene radove sa odobrenom projektno-tehničkom dokumentacijom i građevinskom dozvolom, nisu pregledali građevinske dnevnike, niti obezbedili dokaze o kvalitetu materijala i izvedenih radova. Najozbiljniji propust, prema optužnici, tiče se same nadstrešnice koja se kasnije urušila. Krstić, kao inženjerka zadužena za konstrukciju, navodno nije detaljno proverila stanje čeličnih kablova-zatega koji nose konstrukciju, iako su oni bili korodirani, niti da li je, kako je projekat nalagao, sa nadstrešnice uklonjen težak sloj betona i keramike. Time je konstrukcija ostavljena pod znatno većim opterećenjem od projektovanog.

Uprkos tim nedovršenim i nepotpunim proverama, početkom aprila 2024, Savović i Krstić potpisuju izveštaj kojim konstatuju da ne postoje nedostaci koji ugrožavaju stabilnost zgrade, na osnovu čega je objekat dobio zeleno svetlo za probni rad. Šest meseci kasnije, u oktobru, na samoj nadstrešnici koju su putnici koristili već tri meseca, prema nalazu veštaka, već su bili vidljivi znaci loma, konstrukcija se приметно savijala. I pored toga, Savović sastavlja novi izveštaj i predlaže da se zgradi izda puna upotrebna dozvola.

Samo mesec dana kasnije, 1. novembra 2024, nadstrešnica se ruši na tlo ispred vestibila B. Poginulo je 16 ljudi, među njima i nekoliko maloletnika, dok je jedna osoba teško povređena. Tužilaštvo smatra da je ova tragedija neposredna posledica nesavesnog rada dvoje stručnjaka čiji je posao upravo trebalo da je spreči i tereti ih za nesavestan rad u službi i teško delo protiv opšte sigurnosti, uz predlog da im se, ukoliko budu osuđeni, zabrani obavljanje inženjerskog posla u trajanju od deset godina.

Ako se polazi od toga da je optužnica zasnovana na činjenicama koje će sud potvrditi, logično sledeće pitanje glasi: ko je sve učestvovao u angažovanju firme Trioprojekt za tehnički pregled, na osnovu kojih kvali-

fikacija je izabrana baš ta firma i da li je postupak njenog izbora bio zakonit i transparentan. Zbog nedostajuće i nekompletne javno dostupne dokumentacije, na ova pitanja se za sada može odgovarati samo posredno, povezivanjem različitih dokumenata i fragmenata ugovorne dokumentacije. Slika neće biti potpuna, ali može da pruži obris lanca odgovornih, kao i cene koja se za nezakonit i netransparentan rad plaća, u ovom slučaju i ljudskim životima.

Prema dostupnoj dokumentaciji, 30. oktobra 2023. v. d. direktora Infrastrukture železnice Srbije (IŽS) Nebojša Šurlan i v. d. pomoćnika resornog ministra Anita Dimoski potpisali su Instrukciju kineskom konzorcijumu CRIC–CCCC da angažuje Komisiju za tehnički pregled izvedenih radova na deonici pruge Novi Sad – Kelebija, pri čemu će tu ulogu preuzeti Trioprojekt, na osnovu ponude od 14. avgusta 2023.

U instrukciji se navodi da će ugovor biti sačinjen po sličnom principu kao za deonicu Stara Pazova – Novi Sad. Ovaj princip zasnovan je na režimu „ostalih radova“ iz člana 5 Aneksa 2 Komercijalnog ugovora za deonicu Novi Sad – Kelebija, prema kojem izvođač ima pravo na pet odsto vrednosti podugovorenih radova na ime indirektnih troškova.

Ukoliko se otvori član 5 Aneksa 2 postaje jasno da je reč o paradigmatičnom primeru netransparentnog, nezakonitog i koruptivno rizičnog ugovornog rešenja. Slična konstrukcija pojavljuje se i u članu 4 Aneksa 3 i 4 Komercijalnog ugovora. Tim odredbama predviđa se da Republika Srbija, odnosno njeni organi, direktno biraju podizvođače za tzv. ostale radove, da lično snose troškove i odgovaraju za njihov rad, kao i da tim radovima rukovode finansijer (Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture) i investitor (IŽS). Država se tako fiktivno postavlja u ulogu nalogodavca i plaća podizvođača, iako je formalni izvođač radova kineski konzorcijum CRIC–CCCC.

Takvo rešenje je u direktnoj suprotnosti sa Zakonom o obligacionim odnosima. Članovi 610 i 611 polaze od toga da izvođač bira svoje podizvođače, da za njihov rad odgovara investitoru kao za sopstveni i da ih sam plaća. U ovom modelu, međutim, država preuzima i izbor i finansiranje i fiktivni nadzor nad radom podizvođača, čime se razara osnovna logika ugovora o delu i rizik se prebacuje sa privatnog na javnog aktera. Uz to, ovakvo rešenje nesaglasno je i samom Komercijalnom ugovoru koji je Vlada zaključila sa izvođačem radova, jer se naknadnim aneksima suštinski menja raspodela uloga između investitora i izvođača.

Tužilaštvo tvrdi da je komisija zgradu pregledala dok su radovi još trajali, da nije uporedila izvedene radove sa odobrenom dozvolom, niti je obezbedila dokaze o kvalitetu materijala i izvedenih radova

Datum: 20.08.2026

Medij: Radar

Rubrika bez naslova

Autori: Ognjen Radonjić, Vuk Z. Cvijić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1576

Naslov: Inženjeri na optuženičkoj klupi, koruptivni sistem u senci

Strana: 26,27,28

Na taj način konzorcijum CRIC-CCCC se u praksi svodi na ulogu svojevrsnog „protočnog bojlera“, o čemu je *Radar* već pisao. Njegova funkcija postaje formalno potpisivanje podugovora sa podizvođačima koje je prethodno izabrala država i prosleđivanje sredstava tim podizvođačima, koje mu uplaćuju finansijer i investitor. Za tu ulogu posrednika predviđena je provizija od pet procenata vrednosti podgovorenih radova. Drugim rečima, kineski konzorcijum više nije stvarni ugovorni nosilac odgovornosti za izbor i rad podizvođača, već naplaćuje proviziju za prenos novca i potpisivanje ugovora čije ključne elemente definiše država.

Ovakva konstrukcija zaobilazi ne samo Komercijalni ugovor, već i osnovna pravila Zakona o javnim nabavkama. Za javne radove velike vrednosti polazno pravilo je da se najbolji ponuđač bira u postupku koji obavezno uključuje objavljivanje javnog poziva, konkurenciju ponuda i jasno definisane kriterijume. Od tog pravila moguće je odstupiti samo izuzetno, ukoliko je takvo odstupanje izričito predviđeno međunarodnim ugovorom, poput Sporazuma o ekonomskoj i tehničkoj saradnji u oblasti infrastrukture sa Kinom.

Međutim, kada resorno ministarstvo i Infrastruktura železnice kao finansijer i investitor sami imenuju podizvođače, dogovaraju sa njima cene, snose troškove i od njih traže izveštaje o izvedenim radovima, jasno je da je reč o novim javnim radovima za koje je, po Zakonu o javnim nabavkama, morala da bude sprovedena posebna, nova nabavka.

Ukoliko se javna nabavka svesno izbegne, a radovi se poveravaju na osnovu ovakvih aneksa, otvara se osnovano pitanje da li su predstavnici države, učestvujući u takvoj konstrukciji, preuzeli i rizik krivične odgovornosti. U kontekstu važećeg Krivičnog zakonika, to posebno upućuje na potrebu preispitivanja da li postoje elementi krivičnog dela iz člana 228, koje sankcioniše zloupotrebu u postupku javne nabavke, odnosno pogodovanje određenom ponuđaču na štetu javnog interesa.

Dalji uvid u Aneks 4 Komercijalnog ugovora od 15. marta 2024, koji su potpisali tadašnji ministar Goran Vesić i v.d. direktora Infrastrukture Nebojša Šurlan, pokazuje da je Trioprojektu za „ostale radove“ uplaćeno 145.000 dolara za angažovanje komisije za tehnički pregled objekta – Faza 1.

Sledeće pitanje koje se nameće, jeste ko je sve odgovoran, odnosno ko je sve dopustio ovakvo kršenje Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o javnim nabavkama, kojim je otvoren put nezakonitoj, netransparentnoj i po-

tencijski koruptivnoj proceduri za izbor Trioprojekta, firme čiji se vlasnik i doskorašnji direktor danas tereti da je svojim nesavesnim postupanjem doprineo tragediji u kojoj su izgubljeni ljudski životi.

Proceduralno gledano, predlog ugovora ili aneksa uvek priprema resorno ministarstvo. Prema članu 46. Poslovnika Vlade, takav predlog se obavezno šalje na mišljenje Ministarstvu finansija, Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo i Državnom pravobranilaštvu, a po potrebi i drugim organima državne uprave, ako je akt povezan sa njihovim delokrugom. U slučaju Komercijalnog ugovora i njegovih aneksa, predloge je sačinjavalo Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, u saradnji sa IŽS. U pripremu predloga, prema ranije objavljenoj imejl prepisci, bio je aktivno uključen i šef Kabineta predsednika Republike Ivica Kojić.

Na tako pripremljen predlog, u skladu sa Poslovníkom, mišljenja su morali da daju ministar finansija Siniša Mali, direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo profesor Dejan Đurđević, kao i državna pravobraniteljka Olivera Stanimirović, nadležna da „štiti imovinska prava i interese Republike Srbije“. Poštovanje procedure formalno proverava generalni sekretar Vlade Novak Nedić, koji materijal potom prosleđuje nadležnom odboru. Nakon toga predlog dolazi na dnevni red Vlade, koja usvaja zaključke kojima se aneksi prihvataju i ovlašćuju za potpisivanje. Na kraju, zaključke potpisuje predsednica Vlade Ana Brnabić i upućuje ih resornim

ministrima na dalje postupanje.

Posmatrano isključivo kroz optužnicu, tragediju nadstrešnice uzrokovali su nesavesni inženjeri koji nisu uradili posao za koji su plaćeni. Posmatrano kroz ugovore, anekse i način na koji je Trioprojekt uopšte došao u poziciju da odlučuje o bezbednosti stanice, pred nama je lanac odluka koji daleko prevazilazi dvoje inženjera. U tom lancu stoje potpisnici instrukcija i aneksa, autori pravnih mišljenja, oni koji su verifikovali da je sve u skladu sa propisima, kao i Vlada koja je takav aranžman formalno usvojila.

Ako se nesavesnost meri samo na poslednjoj karici, tamo gde se ruši beton i ginu ljudi, a pri tome ostaju netaknuti oni koji su osmislili i primenili model kojim se zakoni o obligacijama i javnim nabavkama pretvaraju u praznu formu, ova vlast šalje nedvosmisleni poruku da za sistemske zloupotrebe gotovo niko ne odgovara. U slučaju nadstrešnice, broj ubijenih i povređenih nam svakodnevno pokazuje koliki je stvarni domet takve politike sistemske nekažnjivosti. ■

**Ako je optužnica
zasnovana na
činjenicama koje će
sud potvrditi, logično
se nameće pitanje
ko je sve učestvovao
u angažovanju
Trioprojekta, na osnovu
kojih kvalifikacija je
izabran i da li je postupak
njegovog izbora bio
zakonit i transparentan**

